

Økonomisk politik

Den økonomiske politik er det vigtigste redskab for de økonomiske procedurer i kommunen. I 2019 blev målsætningerne revurderet og udgør følgende:

	2019	2020	2021	2022	2023
Ordinær drift	100	60	80	100	120
Anlæg	120	80	90	100	120
Kassetræk	0	20	10	0	0

Måltallene i forbindelse med budgetprocessen er efterlevet og politikken er anvendt som et aktivt redskab i løbet af budgetlægningen.

Målsætningen om et stød på indtægtssiden på op til 50 mio. kr. finansieret af kassen i det første år er bragt i anvendelse for budget 2020.

I forhold til den løbende budgetopfølgning, viser resultatet af de fremsendte bevillingskontroller ligeledes at politikken efterleves.

Enkeltstager omkring jordkøb og opkøb af bygninger er finansieret af kassefinansierede tillægsbevillinger, hvilket også er indenfor rammerne af den økonomiske politik.

Staben vurderer, at den økonomiske politik er et stærkt strategisk værktøj som har vist sig robust på trods af udfordringer undervejs. Det er en styrke, at der ikke ændres i målsætningerne i den økonomiske politik i løbet af processen.

Vedtagelse af de økonomiske procedurer

Økonomiudvalget har i marts 2019 godkendt rammerne for de tre økonomiske procedurer, budgetproces for budget 2020-2023, bevillingskontroller i 2019 samt regnskabsafslutning for 2019. HMU er høringsberettiget på procedurerne.

Som følge af folketingsvalget i juni 2019 blev budgetprocessen ændret i efteråret, med en fornyet tidsplan for afvikling af minibudgetseminar og budgetseminar, høring samt vedtagelse af budgettet.

Staben vurderer, at det er hensigtsmæssigt at rammerne for de økonomiske procedurer er fastlagt tidligt i processen, og at HMU høres ifht. procedurerne inden de behandles i Økonomiudvalget.

Driftsbudgettet

Budgetprocessen på driftssiden har været opdelt i følgende underprocesser:

1. Etablering af et basisbudget som teknisk korrigeres for demografiændringer, periodeforskydninger, pris og lønændringer samt ændringer fra økonomiaftalen og lov og cirkulæreprogrammet.
De tekniske ændringer blev først endeligt indarbejdet efter de stående udvalgs behandling af eget budgetbidrag.
2. Udmøntning af effektiviseringsbidrag på 5 mio. kr. som Direktionens påtog sig ansvar for at anvise.

- Udmøntningen blev godkendt via en enkeltsag i økonomiudvalget i april.
3. Der blev ikke udmeldt en ramme til de stående udvalg ud over at du fik til opgave at skulle udarbejde et budgetbidrag indenfor de rammer der var vedtaget i forbindelse med budget 2019-2022. Hertil var opgaven at håndtere eventuelle lokale udfordringer indenfor disse rammer før sommerferien.
  4. Udarbejdelse af katalog til engangsønsker/udvidelsesforslag.
  5. Økonomiudvalget opgave var at træffe beslutning om hvilke engangsønsker/udvidelsesforslag, der skulle indarbejdes i budgetforslaget.
  6. Direktionen og de budgetansvarlige ledere har efterfølgende ansvar for at implementere de ændringer der politisk besluttes.

Staben vurderer at tilrettelæggelsen af budgetprocessen med ovenstående handlinger har fungeret efter hensigten.

Alle udvalg kom i første omgang i mål med at aflevere et budget i balance

Det har efter budgetvedtagelsen og som led i den sidste bevillingskontrol 30/9-19 vist sig at der er flere områder, der er udfordret i 2020 primært på de specialiserede områder samt på den kollektive trafik.

Udfordringer som flere udvalg skal have taget hånd om senest i forbindelse med den første bevillingskontrol i 2020.

Inddragelse og høring

I forhold til inddragelse og høring er processen 2-delt. Sektorudvalg, lokale MED udvalg og bestyrelser inddrages i foråret i forbindelse med udvalgene udarbejder deres budgetbidrag.

Senior- og handicapråd samt HMU er høringsberettigede på hele budgettet, dvs. de ændringer og det budgetforslag som Økonomiudvalget fremsætter til 1. behandlingen. Derudover deltager HMU i minibudgetseminaret og har 3 deltagere med på budgetseminaret.

HMU blev i foråret hørt i forhold til processen hvor tydelighed i forhold til HMUs opgave også blev vendt.

Tidsplanen for høringen af HMU, senior- og handicaprådet blev justeret som følge af den nye tidsplan for budgetprocessen.

Staben vurderer, at processen omkring inddragelse og høring har fungeret godt i 2019

Udvidelsesforslag / Engangsønsker

Processen omkring udvidelsesforslag/engangsønsker har i år været forankret i de stående udvalg, der resulterede i fremsendelse af 43 forslag.

Ønskerne blev prioriteret i forbindelse med budgetseminaret, der resulterede i at 13 af de 43 forslag blev indarbejdet i budgettet. Hertil kom 14 nye forslag til i forbindelse med indgåelse af budgetforliget.

Staben vurderer, at det ikke kan undgås at der i budgetforligsfasen vil opstå nye forslag, men at opgaven med udarbejdelse af engangsønsker kan overvejes, om den skal rammesættes mere præcist.

Budgetbalance og overslagsår

Usikkerheden omkring indtægterne i budget 2020 og overslagsårene førte i starten af året til en revision af den økonomiske politiks måltal samt en ny forudsætning om at indtægtsstød på op til 50 mio. kr. kunne finansieres af kassebehandlingen – imod at der samtidigt skulle lægges en plan for tilpasning af udgiftsniveauet de efterfølgende

år.

Den revidere politik og anvendelse af indtægtsstødet som følge af tabet af udligningstilskud fra befolkningskriteriet førte til, at der i 2020 ikke blev prioriteret at udarbejde et beredskabskatalog.

Målsætningen om at der skal lave en plan for tilpasning af udgiftsniveauet de efterfølgende år blev ikke udarbejdet i forbindelse med vedtagelsen af budget 2020.

Befolkningskriteriet i udligningen, likviditetstilskuddet på 3,5 mia. kr. samt en kommende forventet ny udligningsreform, skaber fortsat usikkerhed om indtægtsniveauet i overslagsårene.

Staben vurderer, at det var hensigtsmæssigt at fokusere på det første år, idet forudsætningerne for at lave budgetbalance i flere år pt. er meget usikre. Der udestår således en vurdering af budgetudfordringen for 2021 og frem og en genopbygning af kassebeholdningen over de næste fire år samt et udarbejdelse af et handlekatalog der kan tilpasse det fremtidige udgiftsniveau.

Investeringsstrategier

I budget 2020 er der i alt 4 aktive investeringsstrategier, der holdes udenfor måltallene i den økonomiske politik.

Etablering af nye investeringsstrategier indgår fra 2019 ikke som del af budgetprocessen, men kan rejses som enkeltsager i løbet af året.

Staben vurderer fortsat at det er hensigtsmæssigt at håndtere investeringsstrategierne udenom budgetprocessen.

Anlæg

I budgetprocessen var det aftalt ikke at igangsætte en politisk proces i de stående udvalg i foråret med beskrivelse af nye anlægsprojekter, idet anlægsrammen i 2020 og 2021 var prioriteret i tidligere års budgetlægning.

Hertil kom, at Økonomiudvalget i april vedtog, at ændre i periodiseringen af anlægsprojekterne for at efterleve de nye måltal i den økonomiske politik.

Opgaven var herefter administrativt at samle op på akutte projekter forud for den politiske prioritering.

Som et resultat af Økonomiaftalen blev der afsat ekstra 13 mio. kr. til prioritering af nye projekter/akutte projekter.

Staben vurderer, at den valgte proces omkring anlægsbudgettering med ikke at igangsætte en ny anlægsproces i de stående udvalg var hensigtsmæssig.

Det vurderes dog fortsat at være en udfordring af anlægspuljen for 2021 er fuldt ud disponeret og at der kun resterer et mindre beløb i 2020 til prioritering.

Der skubbes fortsat ca. 140 mio. kr. i betalingsforskydninger fra tidligere års anlægsprioriteringer.

Temamøder og afvikling af mini- og budgetseminar.

Der blev som led i den ændrede budgetprocedure, med den sene indgåelse af økonomiaftalen ikke gennemført temamøder. Budgetseminaret blev ændret til en-dags seminar og afviklingen af minibudgetseminar og budgetseminaret skete med en uges mellemrum i september, hvor det ikke var muligt i god tid før seminarerne at

fremsende og behandle det understøttende materiale. Staben vurderer dog at afvikling af minibudgetseminar som primært er af teknisk karakter forud for budgetseminaret fungerer godt, og at det efter omstændighederne med den meget korte frist til udarbejdelse af materialet til budgetseminaret lykkes at afvikle et godt seminar. Lokaleforholdene i forhold til afvikling af budgetseminaret i september fungerede efter Stabens vurdering hensigtsmæssigt.

Budgetforslag

Udarbejdelse af selve budgetforslaget er en politisk proces, der håndteres i perioden lige efter budgetseminaret. Planlægningen af et udvalgsbesøg udenlands ramte dog ind i samme periode hvor de politiske drøftelser pågik. Staben konstaterer, at det lykkedes at få indgået et budgetforlig i ugen efter budgetseminaret der kunne omsættes til Økonomiudvalgets budgetforslag.

Budgetkommunikation

I forbindelse med budgetforliget blev der udarbejdet et nyt budgetkommunikationskoncept, der i overskrifter indeholdt de væsentlige emner i budgettet. Overblikket blev uddelt som omslag til budgetforligsteksten. Samme emner blev anvendt i budgetkommunikationen på Aabenraa Kommunes Facebook side, der når ud til ca. 23.000 personer, hvoraf ca. 6.100 personer har tilgået indholdet efterfølgende. Det samme indhold har været optrykt i ugeavisen. Staben vurderer at budgetkommunikationen har fungeret bedre end tidligere år.

Økonomisk rapportering og bevillingskontroller

Der laves årligt 2 bevillingskontroller, der behandles politisk i hhv. maj og november. Der udarbejdes et samlet overblik og sagerne er opdelt i forhold til den politiske beslutningskompetence. Staben vurderer at modellen er hensigtsmæssigt og resultatet af de 2 kontroller har også vist, at der som udgangspunkt er en god styring af økonomien om end der nu spores en udfordring på de specialiserede områder og førtidspensionsområdet. Disse områder er det dog lykkedes i 2019 at skabe finansiering til indenfor de afsatte rammer.

Der er i 2019 implementeret et nyt økonomisystem. Det er lykkedes at udarbejde en overordnet løbende rapportering på den økonomiske status, der er tilgængelig via Aabenraa.dk hjemmeside og som ligeledes kan tilgås via en APP på iPaden.

Regnskabsafslutning

Regnskabsafslutningen i de første måneder af året fungerer procesmæssigt godt. I forhold til beslutningen om at fremskynde behandlingen af garantioverførsler fra byrådsmødet i februar til januar, vil det at tekniske og tidsmæssige årsager ikke lykkes at fremrykke for regnskab 2019. Garantioverførsler behandles politisk i februar mens øvrige overførsler behandles i marts. Regnskabet for 2019 herunder årsberetning er planlagt til behandling på byrådsmødet i marts 2020. Staben vurderer at det fremadrettede mål er, at behandle garantioverførsler i januar måned. Men som følge af implementeringen af et nyt koncernøkonomisystem i 2019,

vil dette tidligst kunne opfyldes fra regnskab 2020, dvs. fra januar 2021.

Understøttende bilag og budgetmateriale

Der er til de enkelte politiske behandlinger udarbejdet bilag og budgetunderstøttende materiale som på grund af den ændrede budgetprocedurer alene har været tilgængeligt elektronisk via dagsordensordenssystemet.

Staben vurderer at materialet samt de understøttende hjælpeværktøjer i har fungeret i budgetprioriteringen.